

Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali'nin Başlangıcından Günümüze Gelişim Serüveni

The Adventure from the Beginning to the Present of Uşak Winged Seahorse Short Film Festival

Merve GEZER¹, Önder DENİZ²

Özet

Kısa film yönetmenlerinin öncelikli amacı, olabildiğince çok seyirciye ulaşmaktır. Bu amaç doğrultusunda film festivalleri, yönetmenler için çok önemli bir yere sahiptir. Kısa filmin, festivale katılması veya ödül alması, sadece yönetmenin değil aynı zamanda kısa filmlerin geleceğini de olumlu yönde etkilemektedir. Filmlerin daha fazla tanınması bakımından geleneksel hale gelmiş kısa film festivalleri, yönetmen için olabildiğince önemli bir yere sahiptir. Bu nedenden dolayı kısa film yönetmenleri, en çok tercih ettiği gelenekselleşmiş festivallerdir. Bu düşünce doğrultusunda araştırmamız; çok hızlı bir şekilde gelenekselleşen ve tanınırlığı artan Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali, başlangıçtan günümüze kadar geçen süreçteki yapısını incelemektedir. Festival hakkında değerlendirme yapılmadan önce film ve kısa film tanıtımı yapılmıştır. Ayrıca kısa film festivallerinin yapısal süreci ve Türkiye'de kısa film festivalleri ele alınmıştır. Daha sonra araştırmamızın ana konusunu oluşturan Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali'nin 2014 yılından günümüze kadar geçirdiği aşamaları, zorlukları, aldığı destekleri ve film yapımcılarına sağladığı olanaklara değinilip, Uşak Şehrine olan katkısı incelenmektedir. Araştırmada festivalin çok fazla rağbet görmesinin sebeplerine de ayrıca değinilmiştir. Festivalin geleceği ve genel değerlendirme sonuç bölümünde yer almıştır.

Anahtar Sözcükler: Kısa film, Festival, Film festivali, Uşak Kanatlı Denizati Film festivali

Abstract

The primary goal of short film directors is to reach as many as possible. For this purpose, film festivals have a very important place for directors. The participation of a short film in the festival or receiving an award positively affects not only the director but also the future of the short films. Short film festivals, which have become traditional, especially in terms of recognition, have an important place for the director as possible. For this reason, it is the traditional festivals that short film directors prefer most. In line with this thought, our research; The Uşak Winged Seahorse Short Film Festival, which has become tradition and is known very quickly, has examined the structure of the beginning to the present. Before making an evaluation about the festival, the film and short films were promoted. In addition, the structural process of short film festivals and short film festivals in Turkey were discussed. Then, the stages of the Uşak Winged Seahorse Short Film

¹Uşak Üniversitesi, İletişim Bilimleri, Yüksek Lisans Programı, Uşak, Türkiye

²Uşak Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Uşak, Türkiye

ORCID:

M.G.: 0000-002-0037-8439

Ö.D.: 0000-0003-4583-0713

Corresponding Author:

Merve GEZER

Email:

mrv.gzr@hotmail.com

Citation: Gezer, M. ve Deniz, Ö. (2021). Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali'nin başlangıcından günümüze gelişim serüveni. *Journal of Humanities and Tourism Research*, 11 (3): 614-631.

Submitted: 17.06.2021

Accepted: 22.09.2021

Festival, which constitutes the main subject of our research, from 2014 to the present day, its difficulties, the support it received and the opportunities it provided to the filmmakers were stated. Additionally, its contribution to the city of Uşak has been examined. In the research, the reasons why the festival is so popular are also mentioned. The future of the festival and the general evaluation took place in the result section.

Keywords: Short film, Movie festival, Uşak winged Seahorse Short Film Festival

1. GİRİŞ

Sinema 20. Yüzyılın ilk yarısında yaygınlaşmaya başlamıştır. Filmlere ulaşmanın kolaylaşması, bir roman yerine, bir filmi anlamının daha kolay olması sinemanın tercih edilmesindeki önemli sebeplerdendir. Sinemanın bu şekilde yaygınlaşması ve geniş kitlelere ulaşması politikacıların dikkatini çekmiştir. Sinemayı propaganda aracı olarak kullanmışlardır. İlk günlerden itibaren sinemanın, kitleleri etkilemesinin kolay olduğu anlaşılmıştır. Sinemanın ekonomik ve siyasi etkileri ideolojik olarak kullanılmış ve etkisini göstermiştir. Sinemanın ilk gösterimi 22 Aralık 1895 yılında Paris'te yapılmıştır. Bir yıl sonra Osmanlı Devleti'ne gelmiştir. II. Abdülhamit'in kızı Ayşe Osmanoğlu'nun anılarına dayanarak, sinemanın Saray'a 1896 yılının sonlarında girdiği anlaşılır. Fransa'dan Saray'a yenilikler getiren Bertrand isimli Fransız hokkabaz, sinemanın gelişmesine öncülük etmiştir (Scognamillo, 1998: 16). Fransız Pathé Film Kurumu aynı yıl, İstanbul'daki temsilcisi Weinberg'in önderliğinde, Beyoğlu'nda halka açık ilk film gösterisini yapar, film büyük ilgi görür. Bunun sonucunda 1908 yılında Türkiye'de ilk sinema olan Pathé Sineması açılır. Devamında Beyoğlu'nda "Palas Sineması", "Majik Sineması" vb. salonlar izlemektedir (Onaran, 1999).

Türkiye'ye sinema 1890'ların sonunda gelmesine rağmen ilk film 1914 yılında Fuat Uzkınay tarafından çekilmiştir. Sinema endüstrisine geç giriş yapan Türk sineması ekonomik zorluklara rağmen Türk yönetmenlerin, senaryo yazarlarının, oyuncuların teknisyenlerin çabaları ile büyük başarı elde etmiştir. Günümüz de ise güçlü yabancı sinema endüstrisi ile rekabet edebilecek konuma gelmiştir. Uluslararası festivaller, Türk sinemasının büyük beğeni elde etmesini ve başarılarının tüm dünyada tanınmasını sağlamaktadır.

Kısa metraj film sinemanın başlangıcından bu yana var olan uzun metrajın gelişmesinde büyük etkisi olan önemli bir türdür. Sosyal medya araçlarıyla oldukça yaygınlaşan kısa metraj videolar, bunlara Youtube'da izlediğimiz kısa videolar ve Instagram'a süre sınırlaması ile yüklenen videolar da dâhil olmak üzere hemen her gün karşımıza çıkmaktadır. Değişen tüketim alışkanlıkları insanları "hızlı tüketilebilir" olana yönlendirmektedir. Bu sebeple kısa metraj filmler yeni tüketim alışkanlıklarına uygundur.

Bu çalışmanın temel sorusu Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivalinin kısa sürede uluslararası çapta düzenlenen bir festival olmayı başarırken ne gibi zorluklarla karşılaştığı bu başarıyı nasıl elde ettiği üzerinedir.

Türkiye'de düzenlenen film festivalleri kısa filmin kendini geliştirerek artış göstermesini ve ulusal anlamda sinemamızın daha işlevsel bir hâl almasına destek olmayı amaçlamıştır. Kısa film yapımı maliyeti ve süresi bakımından daha kolay; kısıtlı zamanda etkileyici iş çıkarmak ve bunu insanlara ulaştırmak açısından zordur. Bu sebeple düzenlenen festivaller sayesinde festivale ilgisi olan ortak düşüncedeki birçok insanın bir araya gelmesiyle filmler izleyici ile buluşur. Festivali yapan kurum kuruluş festivali düzenleyebilecek maddi desteği bulunduğu ildeki belediyelerden veya bu işe gönül veren insanlardan alır. Ayrıca bu festivaller düzenlendiği şehre maddi manevi destek sağlamış olur. Karşılıklı bir fayda söz konusudur. Düzenlenen festivaller, kısa film yönetmenlerinin diğer yönetmenler ile olan bağını arttırır.

2019 senesinde ortaya çıkan Covid-19'un tüm dünya düzenini değiştirmesiyle festivalleri de online yapmaya mecbur bırakmış böylelikle bu karşılıklı fayda tek taraflı olarak devam edecek gibi

durmaktadır. Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali hızlı bir gelişme göstermiştir çok kısa zamanda başarılı işler yapıp kısa film yapımcılarının yanında olmuştur. Ve bu zor günlerde de festivale ara vermeden devam etmektedir. Festivaller, kısa filminizin görülmesini sağlamanın ve bir film yapımcısı olarak profilinizi oluşturmanın önemli bir parçasıdır. Kısa film festivallerinde gösterim, film ve kariyer etrafında bir başarı sağlamanın kesin bir yoludur Ayrıca kısa film festivalleri, kısa film diye ayrı bir türün varlığını tanıtmak ve verilen ödüllerle de filmlerin devamlılığını sağlaması açısından önemli bir yere sahiptir.

Uzun metraja geçişte bir sıçrama tahtası olarak görülen kısa metraj film, üretim ve dağıtım imkânları çerçevesindeki fırsatları, anaakım sinemanın karmaşıklaştırdığı toplumsal bilincin anaakım sinemada yeri olmayanları da kapsayarak şekillenmesine olanak tanır (Odabaş ve Öztürk 2017: 96). Kısa film yalnızca bir türün kısaltılmış bir versiyonu değildir. Tamamen farklı bir anlatı biçimidir.

Araştırmamızın konusunu oluşturan Uşak Kanatlı Denizati Festivali, kısa sürede diğer tüm festivallere örnek olacak şekilde gelişim sağlayarak Uluslararası düzeyde adından söz ettirmiş bir festivaldir. 2014 yılında başlayıp 2021 yılına kadar yedi yıl gibi kısa sürede elde ettiği bu başarı detaylarıyla ele alınmıştır.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Kısa Film

Kısa film etkili ve kullanışlıdır. Ezberlemeyi ve kavrayışı geliştirir. Yaratıcı düşüncüyü destekler. Kısa filmin süresi, hikâyenin kısa ve ekonomik olarak yaratılmasını; bu da istenilen konuya odaklanılmasını sağlar. Kısa filmler, 20 ile 40 dakika arasında herhangi bir uzunlukta olabilen filmlerdir. İlk kısa filmler biçimsel olarak basit ve komikti ancak zamanla kısa filmler kendi türlerini oluşturdu ve günümüzde daha tartışmalı, biçimsel olarak daha bütünlüklü ve karmaşıktır. Kısa film, hitap ettiği temayı kısa sürede gerçekleştirmeye gayret eden ve dolayısıyla yapısını etkileyici bir şekilde düzenleyen bir film yapım türüdür. Kısa filmlerin yapım aşamasında ve tüketim süreci boyunca eğitim amaçlı kullanımı kolaydır.

19. yüzyıl da ilk olarak Lumiere kardeşlerin filme aldığı birkaç dakikalık trenin gara girişi gibi gerçek hayatı gösteren filmler ve sinemanın ilk zamanlarının en uzun filmi sayılan Melies'in Aya Yolculuk filmi çekilen ilk kısa filmler olarak kabul edilir. Kısa film sinemanın gelişmesinde oldukça önemlidir. Günümüzde uzun metrajlı filmlerin gelişmesine olanak sağladığı gibi kendi içerisinde de oldukça iyi bir konuma gelmiştir. Dünyada olduğu gibi ülkemizde de Fuat Uzkınay'ın çektiği filmler birer kısa filmidir (Kaynar, 1993: 7).

Sinemanın gelişmesinde kısa filmin önemini vurgulayan Özon, sinemacıların her yerde ve her anda kendilerini yetiştirmesine olanak sağlamıştır. Kısa film, sinemacıyı kuralları belirli kısıtlı bir alanda çalışmak zorunda bırakır. Yönetmen, bu kurallara uyararak kısıtlı sürede çok şey anlatmak, bu nedenden ötürü de daha titiz davranmak durumundadır. Kısa film sinemacıyı elinde olmadan özgün anlatıma sürüklemektedir. Bu kısıtlama kişinin kendisini net ve kısa şekilde ifade etmesini sağlamaktadır (Özon, 1995: 355).

Türkiye'de kısa film çalışmalarına ilk olarak İpek film ile başlanmıştır. 1933 senesinde İpek film' de senaryo yazarı olan Nazım Hikmet'in yönettiği Düşün Gecesi / Kanlı Nigar filmi o dönemde olmasa bile, şimdilerde belgesel kısa film olma özelliğine sahiptir. Bu filmler dışında İstanbul ve Bursa senfonisi filmleri de kısa film olarak kendini tanıtmıştır. İlk yıllarında yabancı sermayenin elinde olan ve yeteri kadar desteklenmeyen sinemamızda 1930' lu yıllarda birkaç uzun ve kısa metraj film de çekilmiştir (Fener, 2017: 19-20).

Çekilen ilk filmlerin 3 ile 5 dakikalık olmasının sebebi, kısa filmlerde kullanılan malzemelerin sınırlı olmasından kaynaklanmaktadır. Ticari sinemaların ortaya çıkmasıyla izleyici beklentilerine de önem verilmeye başlanmıştır. Sinema tiyatroya uydurulmaya çalışılır. Filmlerin süresi ile ilgili yapılan çalışmalar sonucunda 30 ile 40 dakikalık filmlerin izleyiciye kısa geldiği; bunun yanı sıra iki saat ve üstü filmlerin ise izleyiciyi sıktığı fark edilmiştir. Yapılan deneme ve çalışmalar sonucunda uzun metraj filmlerin, süresinin 1 saat 20 dakika ile 1 saat 40 dakika olması gerektiği ortaya çıkmıştır. Bu süreden az olanlar ise kısa metraj film olarak anılmaktadır (www.etikan.com).

Ticari kaygı ile üretilen filmler, izleyici beklentisiyle şekillenmekte olup, özgünlüğünü yitirir. Kolay gösterim alanı bulamayan kısa film de ticari kaygı uzun metraja göre azdır. Bu sebeple yönetmen daha özgün çalışmalar ortaya koyabilmekte ve duygu düşüncelerini istediği gibi anlatabilmektedir Sinemanın ilk yıllarında çekilen filmler teknolojik, ekonomik şartlardan dolayı kısa metraj olarak çekilmiştir. Günümüzde ise bu zorunluluk ortadan kalkarak, kısa film kişisel tercih ve anlatım tarzı olarak uzun metraj filmlerin yanında yerini almıştır. (Fener, 2017: 15).

Kısa film ile başlayan sinema endüstrileşme ve popülerlik, işbölümü, dağıtım gibi unsurları ile bambaşka bir hale bürünmüştür. Uzun metrajda ki vülgarizasyona karşı kısa film bir başkaldırı sayılmaktadır (Aksu, 1996: 31). Buradan anlaşıldığı üzere kısa film bağımsız ve devrimci bir ruha sahiptir. Kutlar'ında ifade ettiği gibi, kısa film edebiyattaki öykü gibi sınırları belirlenmiş özgün bir tür değildir. Kısa filmlerin maliyet ve süre bakımından avantajlı olması uygulanabilirliğini arttırmıştır. Ayrıca tavizsiz bir sinema diyebileceğimiz kısa film, piyasa koşullarına ve belirli bir endüstriyel işleyişe bağımlı olmaması bakımından devrimci bir niteliğe sahiptir (Kutlar, 1968: 27-28).

Kısa film, yapımcıların yeteneklerini ve tarzını ortaya çıkarmayı amaçlayan ve genellikle süre olarak 5 ila 30 dakika olan kısa bir görsel anlatımdır. Bu kısa film, temelde yoğunlaştırılmış uzun metrajlı bir film haline de gelebilmektedir. Bu filmlerin bir başlangıcı ortası ve sonu bulunmaktadır. Bu filmler soyut bir anlatım içereceği gibi, bir hikâyenin sadece bir bölümü de olabilir. Kısa film, sinema endüstrisiyle tanışmanın ve film yapımının neleri gerektirdiğine dair bir ön bilgi vermenin iyi bir yoludur. Özellikle filminizi Film Festivallerine göndermeyi planlıyorsanız İzleyicinin ilgisini canlı tutmak için hikâyenizi mümkün olduğunca en kısa sürede anlatmak en iyi yol olacaktır. Filmin başlangıcında ilgi çekiyor olması, o filmin seçilip seçilmesinde etkili olmaktadır.

2.2. Festival

Festival, genellikle bir topluluk tarafından kutlanan ve o topluluğun bazı karakteristik yönlerine, dinine veya kültürlerine değinen, organize bir dizi özel etkinliktir. Türkçeye Fransızcadan geçmiş olan Festival sözcüğü hakkında Türk Dil Kurumu'nun hazırladığı *Türkçe Sözlük* de dört ayrı tanım üzerinde durulmuştur. Yapılan ilk tanımda; Gerçekleştirilme tarihi belirli, düzenli periyodlar şeklinde yapıldığı yer, katılım sayısı özellikleri belirtilen önemli sanat gösterileri. Olarak ifade edilmiştir. İkinci tanımda; Belirli bir sanat dalı için oyun ve filmlerin sunulması, sergilenmesi ardından dereceye girenlere ödül verilmesi şeklinde gerçekleştirilen ulusal veya uluslararası şenlik: Antalya Film Festivali diye belirtilmiştir. Üçüncü tanımda; Bölgenin en meşhur ürünü için düzenlenen gösteri: Portakal Çiçeği Festivali denilmiştir. Dördüncü tanımda ise karışık insan topluluğu, toplanma, şamata şeklinde bir ifade ve devamında konu hakkında şair Attila İlhan'dan alınan "*İlk bakışta festivale benzer bir durum göremedi.*" Satırına yer verilerek festival kelimesi tanımlanmaya, açıklanmaya, örneklendirilmeye çalışılmıştır (www.sozluk.gov.tr).

Güncel Türkçe sözlük de festival kelimesi hakkında şu ifadelere yer verilmiştir. “(Latince *Festivus* kelimesinden) Mızıkalı büyük cümbüş ve şenlik. Cümbüş sözü bu manayı tamamen ifade ettiği cihetle festival yerine kullanılabilir” (Arseven, 1998: 584).

Festival sözcüğü hakkında yukarıda ki tanımlarda belirtilen ve günümüzde bir yönüyle “sokak jargonu içerisinde” kullanılan *curcuna*, *şenlik* ve *cümbüş* gibi ifadeler festival sözcüğüne karşılık gelse bile festival sözcüğünün “kavram” olarak tanımlanmasında yeterli olamayacağı düşünülmektedir. Sözün burasında denebilir ki festivaller; tarihi önceden belirlenmiş olan, belirli sürelerle aynı isim altında düzenlenen, klişeleşmiş, toplum hafızasında yer bulmuş, bir yörede sembol haline gelmiş ve en önemlisi de sürekliliği sağlanmış etkinliklerdir (Uğurlu ve Aşkan, 2018: 83).

Festivallerin, sosyal etkileşim, iş, turizm, eğlence, ticaret, eğitim ve ilham kaynağı olmak üzere yedi işlevi vardır (Houghton, 2001: 39). Bu yedi işlevle beraber festivallerin birçok faydalı yönü bulunmaktadır. Kente gelen ziyaretçi sayısını artırır, ekonomik gelir sağlar, kentte yaşayanların gururunu okşar (Litvin ve Fetter, 2006: 44). Toplumun kültürel zenginliklerine, sosyal bağlarından şehre olan bağlılığın gelişmesine kadar birçok katkı sağlayarak, toplumsal gelişmeye öncülük eder. (Duffy, 2005: 680).

Festivaller, kamuoyuna duyurulmak istenen özel mesajların ve muhalif kesimlerin yan yana gelmesini sağlayan, sanat ve ticaret köprülerinin kurulduğu yerlerdir (Wong, 2011: 9). Festivaller, film gösterisinin ötesinde, ülkeye ait sinemanın ve kültürün dünya ile bütünleşmesini, sinemasal sorunların gündeme getirilmesini ve bu sorunları çözmek adına önerilerin konuşulduğu bir merkez haline almıştır (Çelik, 2015: 11). Film festivalleri, sinemaseverlerin bir araya gelerek, filmleri izlediği, üzerine tartışmalar yapıp değerlendirdiği yerlerdir.

Belirli periyodlarla ya da tek seferlik olacak şekilde şekillenen, kültür, sanat veya bilimsel alanda program temasına uygun olarak düzenlenen festivaller, insanların sanatsal, kültürel ve ekonomik olarak bir araya gelmesini sağlayan etkinliklerdir (Atak, 2009: 37). Toplumun tüm üyelerinin katılabileceği sosyal bir olay olan festivaller kamu kutlamaları olarak da kabul edilen, toplumsal halk faaliyetleridir (Colombo, 2014: 4).

Festivaller de kültür turizmi gibi önemli ölçüde yerel kimliğe ve özgünlüğe dayalıdır (Pechlaner, 2000: 424). Bu açıdan bakıldığında tarihi değerler, arkeolojik ve kültürel miras önemlidir. Festivaller de, bu kültürün yaşatılmasında bir model görevi görür (Shyllon, 2007: 335). Kanatlı denizati broşu Uşak’ın kültürel mirasının önemli bir parçasıdır. Festival bu mirası yaşatmak için broşun adını kullanır. Broşun çalınması, hikâyesi ve medyada gündem olması seçilmesinde önemli rol oynamaktadır.

Yerel halk, kültürel turizmden, kültür ve çevre bilincinde olan, eğitilmiş insanların şehirlerine gelmelerini ve bu turizmden maddi ve manevi faydalanmayı bekler (Vodep vd., 2010: 231). Festivaller kültürel turizmin canlanmasına neden olur. Ayrıca yerel halkın da bundan hoşnut olması durumunda festivallerin sürdürülebilirliği açısından destek vermelerine olanak sağlar.

Kısa filmin popülerlik kazanması, bu alandaki festival ve yarışmaların gün geçtikçe artmasından kaynaklanmaktadır. Üyeliğin ücretsiz olduğu *Film Freeway*, *Withoutabox*, *Festhome* gibi sitelerde, iki bine yakın festivale ücretli veya ücretsiz olarak başvurmak mümkündür (Anbarlı, 2017: 14-15). Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivaline de *film freeway* sitesinden başvuru yapılmaktadır. Film festivali, genellikle tek bir şehir veya bölgede belli bir mekânda birden fazla film gösterisinin organize edildiği etkinliklerdir. Ayrıca festivalin odağına bağlı olarak uluslararası veya yerel olarak düzenlenmektedir. Film festivalleri ülke sinemasının dünyada tanınmasını sağlamaktadır.

3. YÖNTEM

3.1. Araştırma Evreni ve Örneklem

Çalışma evrenini Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali oluşturmaktadır. Çalışmada betimsel analiz yöntemi uygulanmaktadır. Betimsel analizde amaç, görüşme ve gözlem sonucunda elde edilen bilgilerin düzenlenerek, yorumlanması ve sunulmasıdır. Bilgiler belirli temalara göre sınıflandırılır, tartışılır ve yorumlanır. Neden sonuç ilişkisi kurularak bulgular değerlendirilir. 4 aşamadan oluşan betimsel analiz yönteminde, araştırmanın kavramsal çerçevesinden yola çıkarak bir çerçeve oluşturulur. Oluşturulan çerçeve kapsamında araştırma evreni detaylı şekilde açıklanır. Bulgular tanımlanır doğrudan alıntılar yapılabilir. Ardından bulgular neden sonuç ilişkisi kapsamında yorumlanır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 224).

Bu çerçevede araştırma bulgularına uygun temalar oluşturularak araştırmanın temel varsayımları şekillenmiştir;

- Kısa film festivallerinin yapısal süreci, festival başarısını festivalin sürekliliğini etkilemektedir,
- Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali'nin başlangıcından günümüze yaşadığı sıkıntılar,
- Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali için yerel ve ulusal gazetelerde yapılan haberlerin festivali nasıl yansıttığı,
- Festivalin geleceği üzerine bir değerlendirme şeklinde 4 tema oluşturulmuştur;
  - ✓ Kısa film festivallerinin yapısal süreci
  - ✓ Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali'nin ilk gününden itibaren gelişimi
  - ✓ Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali'nin basına yansımaları
  - ✓ Festivalin geleceğine bir bakış

3.2. Sınırlılıklar

Çalışma Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali'nin başlangıç yılı olan 2014-2020 yılları arasında ki verilerle sınırlı tutulmuştur. Festivalin yaşadığı maddi manevi zorluklar ve elde ettiği başarılar. Yıl yıl yapılan başvuru sayıları artan başarı ivmesi incelenmiştir. Festivalin basında çıkan haberleri üzerinden yorumlamalar yapılmıştır.

4. BULGULAR

Festival yönetmeni Onur Keşap'lı dan alınan bilgilerle festival organizasyonuna, yıl yıl kaç başvuru yapıldığı aşağıda listelenmiştir.

Tablo 1. Yıllara Göre Festivalde Gösterilen Film Sayısı

Tarih	Uşak Kanatlı Denizatı Kısa Film Festivali	Başvuru Sayısı	Katılımcı Ülke Sayısı
2014	1. Festival	Ödüllü film gösterimi	-
2015	2. Festival	110	Ulusal
2016	3. Festival	150	Ulusal
2017	4. Festival	300	Ulusal
2018	5. Festival	3300	Uluslararası-116 Ülke
2019	6. Festival	3523	Uluslararası-111 Ülke
2020	7. Festival	3304	Uluslararası-120 Ülke

7 yıllık süreçte Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali'nin ilk yılı olan 2014'te içlerinde Onur Keşaplı'nın da yer aldığı başarılı yönetmenlerin ödüllü filmlerinin gösterimi gerçekleştirilmiştir. Festival, ödüllü film gösterimiyle kendini tanıtmalarının ardından 2. Yılı olan 2015'te yarışma

şeklinde düzenlenir. Ulusal çapta yarışma şeklinde düzenlenen festivalin ilk yılında 2015'te 110 film başvurusu yapılmıştır. 3. Yılı olan 2016'da 150 film 4. Yılı 2017 yılında 300 film başvurusu yapılmıştır. 2017 yılı ulusal çapta ki son yılıdır. 2018 yılı 5. Festivali ile birlikte uluslararası çapta gerçekleştirilen festivale 3300 film başvurusu yapılmıştır. 2019 yılında 6. Festivale 3523 ve 7. Yılı 2020 yılında 3304 film başvurusu yapılmıştır.

4.1. Kısa Film Festivallerinin Yapısal Süreci

Festivallerin kurumsallaşmış ve belirli bir ticari sürecin içerisinde varlığını sürdüren etkinlikler olduğu söylenilebilir. Bu festivallerin gelişim sürecine bakıldığında ise 1980'li yıllardan itibaren çoğalıp yaygınlaşmaya, farklılaşmaya ve küresel bir sistem oluşturmaya başladıklarını söylemek mümkündür (Bikiç, 2020: 1236).

Film festivalleri, sinemaseverler tarafından beğenilen filmlerin izlendiği, filmler üzerine sohbetlerin edildiği, bilimsel verilerin toplandığı bir bölümün dışında farklı politikaların da uygulamaya girdiği yerler olarak da bilinmektedir (Yetkiner, 2018: 1598).

Film festivallerinde, film gösterimi yapılması dışında siyasi, ekonomik, kültürel amaçların da olduğu anlaşılmaktadır.

"Seyirci bunu istiyor" tutumu ile üretilen filmlerden oluşan tekelin kırılabileceği en önemli etkinliklerden biri de kuşkusuz film festivalleridir. Bu kapsamda film festivalleri aynı zamanda izleyicisini şekillendiren, eğiten ve yetiştiren organizasyonlardır (Uğurlu ve Aşkan A.g.m: 82).

Film festivali denildiğinde akla ilk olarak kısa film festivalleri gelmektedir. Genellikle kısa film denilince süresi 30 dakikanın altında olan filmler akla gelir. Bu kabul artık genel bir geçerlilik kazanmıştır. Öyle ki 30 dakikanın altında olan filmler kısa film, 30 dakika civarı filmler orta çevrimli filmler ve süresi 40 dakikadan uzun filmler ise uzun çevrimli filmler olarak kabul görmektedir (Okumuş, 2014: 3-4).

Bu kabulden hareketle, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü'nün kısa film desteğiyle ilgili yapmış olduğu ilanda bile kısa film desteği alabilmenin koşulları arasında filmin 30 dakikanın altında olması şartı bulunmaktadır (www.sinema.ktb.gov.tr).

Kısa film festivalleri, kültürel ve sanatsal bir hizmet sektörü olmasıyla beraber, aynı zamanda ekonomik ve ticari boyutu bünyesinde barındıran bir sektördür. Bu kapsamda festivaller, sinema sektörüne yön veren, toplumsal, tarihsel ve politik koşullar içinde biçimlenmekte ve gelişim kaydetmektedir (Bikiç, 2019: 73).

Kısa filmin ekonomik boyutuna değinen Yetkiner; Türkiye'de kısa film festivallerinin ekonomik kaygı ile yapıldığını ve festivallerin belirli bir politikası olmadığı için yapılan maddi desteklerin kâğıt üzerinde kaldığını, çoğu desteğinde sürekliliği olmadığını vurgular. Ayrıca festivalin ülke siyasetinden direkt etkilendiğini ifade eder (Yetkiner, A.g.m: 1598).

Dünyadaki birçok sanatçı duygu ve düşüncelerini hareketli görüntülerle anlatmayı tercih etmiştir. Bu sebeple Sinema 7.sanat ifadesi olarak nitelendirilebilir. (Özalp, 2008: 15). Kısa filmler yapısı gereği ticari değildir, destek bulmaları çok güçtür. Kısa film yönetmeni kendi imkânlarıyla ve yakın çevresinden aldığı destekle film çeker kendini geliştirir. Ceylan'ın 1995 senesinde çektiği, Koza kısa filmi bu duruma örnek gösterilebilir. Yönetmenin biyografisinde: Mehmet Eryılmaz'ın kısa filminde oyunculuk yapan Ceylan, teknik süreç hakkında bilgi edinir. Eryılmaz'ın filminde kullanılan Arriflex 2B kamerayı kendi kısa filmini çekmek için satın alır. 1993 yılı sonunda, belli bir kısmını Rusya'dan kalanı ise TRT 'nin verdiği film makaralarıyla, kendi kısa filmi Koza'yı çekmeye başlar. Film aynı yıl, Cannes'da gösterime girer. Böylece Koza kısa filmi, Cannes'da yarışmaya hak kazanan ilk Türk kısa filmi olur (www.nuribilgeceylan.com).

Kısa film festivaline katılmak için oluşturulan filmde, karmaşık konulardan kaçınıp özgün bir konsept seçilmelidir. Filmin merak uyandırıcı özellikte olması ve ayrıca türünün de belli olması gerekmektedir. Filmin kolay kategorize edilebilir olması, ödül aşamasında da ayrıca önem arz etmektedir. Senaryonun açık, öz ve okunması kolay olduğundan emin olunmalıdır.

Günümüzde tanınmış başarılı festivallerin seçkilerinde yer alan ödül kazanan kısa filmlerin yapım aşamaları, uzun metraj filmlerin yapım aşamalarından farklı değildir. Uzun metrajlı filmlerdeki yapım aşamaları şöyle sıralanabilir: Proje, senaryo, bütçe, çekim, çekim sonrası pazarlama, gösterim alanı bulmak... (Özalp, 2008: 22).

Onur Keşaplı'nın yönetmenliğini yaptığı "Soluş" filminin Amerika'da gösterilmesi üzerine, Keşaplı filmini Uşak üniversitesiyle de buluşturmak ister. Doç. Dr. Murat Sezgin ile bu konuyu görüşür ve film festivali yapmaya karar verirler. Böylece 2014 yılında bu serüven başlar. Bir festival organizatörünün karşılaştığı en büyük zorluk genellikle uygun bir mekân bulmak ve her şeyi ödemek için bütçeyi arttırmaya çalışmaktır. Üniversite de düzenlenen festivaller mekân açısından avantajlıdır. Festivalin adı, festivalin akılda kalıcılığı için önemlidir. Organizasyonun tanıtılması için, en etkili mecra sosyal medyadır. Kaliteli grafiklerle ve ilgi çekici yazılarla festival tanıtılmalıdır. Festivalin başarısı için radyo spotları, gazete reklamları da kullanılabilir.

Bu çerçevede kısa film festivalleri, kısa film yönetmenleri ve yapımcılarının sanatsal anlamda kendilerini ifade edebilecekleri önemli bir etkinlik alanıdır. Günümüz Türkiye'sinde ve üniversiteler de gerçekleştirilen ulusal ve uluslararası festivallerin hangileri olduğu aşağıda sırasıyla verilmiştir. Türkiye'de Gerçekleştirilen Kısa Film Festivalleri (24) Üniversitelerin Düzenlediği Film Festivalleri (10) ve Üniversiteler Tarafından Düzenlenen Uluslararası Film Festivalleri (7) listelenmiştir.

Tablo 2. Türkiye'de Üniversiteler Bünyesi Dışında Gerçekleştirilen Kısa Film Festivalleri

Festivalin Adı	İlk Düzenleme Tarihi
<i>Uluslararası İstanbul Kısa Film Festivali</i>	1978
<i>İzmir Kısa Film Festivali</i>	2000
<i>İstanbul, Bakırköy Çevre Kısa Film Festivali</i>	2001
<i>Geleceğin Sineması Kısa Film Festivali</i>	2003
<i>Akbank Kısa Film Festivali</i>	2004
<i>Uluslararası Crossroads Kısa Film Festivali</i>	2006
<i>Uluslararası İkinci El Kısa Film Festivali</i>	2006
<i>Manastre Kısa Film Günleri</i>	2006
<i>Malatya Kısa Film Festivali</i>	2010
<i>Uluslararası 2 Yaka Kısa Film Festivali</i>	2010
<i>Uluslararası Çocuk Hakları Kısa Film Festivali</i>	2010
<i>Uluslararası Gençlik Filmleri Festivali</i>	2010
<i>Mersin Atıf Yılmaz Kısa Film Festivali</i>	2013
<i>Marmaris Uluslararası Kısa Film Festivali</i>	2015
<i>Coğrafyalararası Anarşist Kısa Film Festivali</i>	2016
<i>Karaköy Kısa Film Günleri</i>	2016
<i>Çanakkale Truva Atı Kısa Film Festivali</i>	2016
<i>Niğde Kısa Film Festivali</i>	2016
<i>Siirt Uluslararası Kısa Film Festivali</i>	2017
<i>Ankara, Çankaya Afsad Kısa Film Festivali</i>	2017
<i>İzmit Uluslararası Kısa Film Festivali</i>	2018
<i>İstanbul Dostluk Kısa Film Festivali</i>	2018
<i>Kadıköy Kadın Yönetmenler Kısa Film Festivali</i>	2019
<i>Erzincan Uluslararası Kısa Film Festivali</i>	2019

Tablo 3. Üniversitelerin Düzenlediği ulusal ve Uluslararası Kısa Film Festivalleri

Festival Adı	Üniversite ve İlk Düzenlenme Tarihi
<i>Marmara İletişim Kısa Film Festivali</i>	Marmara - 1994
<i>Sinepark Kısa Tür Filmi Festivali</i>	Hacettepe - 2007
<i>Ege Belgesel Film Günleri</i>	Ege-Dokuz Eylül - 2007
<i>Palto Film Günleri</i>	Anadolu - 2007
<i>Erciyes Film Festivali</i>	Erciyes - 2008
<i>Hacettepe Üniversitesi Belgesel Haftası</i>	Hacettepe - 2009
<i>Kocatepe Öğrenci Filmleri Festivali</i>	Afyon - 2010
<i>Bizim Filmler Festivali</i>	İstanbul - 2012
<i>Akdeniz Belgesel Film Günleri</i>	Akdeniz - 2015
<i>Altın Baklava Film Festivali</i>	Hasan Kalyoncu- 2016
<i>Uluslararası Eskişehir Film Festivali</i>	Anadolu - 1998
<i>Kısaca Uluslararası Öğrenci Filmleri Festivali</i>	Selçuk - 2000
<i>Uluslararası Kar Film Festivali</i>	Atatürk - 2004
<i>Uluslararası İnönü Üniversitesi Kısa Film Festivali</i>	Sakarya - 2007
<i>Uluslararası Suç ve Ceza Film Festivali</i>	İstanbul - 2011
<i>Uluslararası Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali</i>	Uşak - 2014
<i>Uluslararası Contact Öğrenci Filmleri Festivali</i>	Yaşar - 2014

Her sene düzenli olarak yapılan festivallerin çokluğundan da anlaşılacağı üzere kısa film oldukça popülerlik kazanmıştır. Festivallerin sayıları oldukça fazladır fakat hepsi aynı oranda bilinir değildir, bunda siyasi ilişkiler etkilidir.

4.2. Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali'nin Tarihçesi

Uşak Üniversitesi İletişim Topluluğunun gerçekleştirdiği bir sinema organizasyonudur. 2014 yılında başlayan bu çalışmalar, kendi alanında Uşak ilinde gerçekleştirilen ilk ve tek çalışmadır. Öncelikle festivale adını veren *Kanatlı Denizati'nin* hikâyesini bir cümle halinde anlatmak uygun olacaktır.

Uşaklı bir grup köylü tarafından 1968 yılında, Uşak il sınırları içerisindeki Aktepe Tümülsü'nde yapılan kaçak kazı sonucunda açığa çıkarılan kanatlı denizati broşu (www.fikriyat.com).

Şekil 1. Kanatlı Denizatı Broşu (www.pamukkaledergisi.com)

Uşak Müzesi'nin adeta sembolüken bu altın broşun yaşadığı çalınma serüveni sonucunda Uşak ili bilinirlik anlamında dünya çapında bir farkındalık süreci yaşamıştır. Lidya Uygarlığına ait olan ve yaklaşık 2500 yıllık bir altın eser olan kanatlı denizatı broşunun manevi mirasından hareketle Uşak Üniversitesi İletişim Topluluğu hayata geçirdikleri organizasyona Uşak'la bütünleşen kanatlı denizatı adını vermişlerdir.

Doç. Dr. Murat Sezgin ve Dr. Onur Keşaplı'nın genel koordinatörlüğünü yaptığı bu sinema etkinliği, ilk yılında ödüllü bazı kısa filmlerle izleyiciyle buluşmuştur. Düzenlenen ilk festivalden sonra Uşak Kanatlı Denizatı Kısa Film Festivali yarışma şeklinde yapılır.

Uşak Kanatlı Denizatı Kısa Film Festivali 4. yıl etkinlikleri kapsamında, ön elemeleri geçen tüm filmlere telif ödemesi yaparak yapımcıları maddi yönden destekleme girişiminde bulunmuş ve bu çerçevede Türkiye'de gerçekleştirilen diğer festivallere örnek ve öncü olmuştur. Telif ödemesi yapmasının yanı sıra festivale başvuru ücreti de almamaktadır.

Uşak Kanatlı Denizatı Kısa Film Festivali, sektör içerisinde henüz yeni denebilecek bir ekip olmasına rağmen oldukça hızlı yol almıştır. Önce ulusal, daha sonra beşinci yılında uluslararası bir platforma taşınmış ve ilgi odağı haline gelmiştir. Örneğin dünya genelinde 116 ülkeden 3300 film başvurusu almakla kendi alanında adeta en üst seviyede olan Uşak Kanatlı Denizatı Kısa Film Festivali, dünyada belki de ilk kez yapılan yoğun başvurular nedeniyle *Ara Seçici Kurul* oluşturmak zorunda kalmıştır. Bütün bunlar festival ekibinin başarılı bir süreç yönettiğini göstermektedir.

2018 yılında 5. si düzenlenen festivale yapılan başvuru, Uşak'ta ve Uşak Üniversitesi tarihinde görülmüş en geniş katımlı etkinliği ortaya çıkarmıştır. Böylelikle Türkiye'de gerçekleştirilen kısa film festivallerinin geçmişine bakıldığında, Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali en fazla eserin yarıştığı festival olmuştur. Uluslararası katılımlar dolayısıyla festival dünyaca tanınan ideal bir festival kimliğine kavuşmuştur (www.usakfilmfest.usak.edu.tr).

Festival organizasyonunca festivale yapılan yoğun müracaatlar kapsamında oluşturulan, ara seçici kurul, ön seçici kurul ve ana seçici kurul şeklinde üç aşamadan geçen filmler festivalin daha güvenilir olmasını ve daha çok kişi tarafından tercih edilmesini sağlamıştır. Yarışmalı bölümlerde

Cannes Modeli, Oscar Modeliyle birleştirilmiş ve festivalde gösterilmeye hak kazanmış, Ayrıca her bir filmin kendi kategorisinde yarışarak birincilik elde etmesi sağlanmış ve önemli bir aşama kaydedilmiştir (www.filmhafizasi.com).

Seçici kurulda, Türkiye'nin en iyi yapımcı yönetmen ve farklı alanlarda başarılı isimlere yer veren, itibarlı yapımlara ev sahipliği yapan festival, 2017 den itibaren dünyada bir ilke imza atarak, kısa filmlere hak ettiği değeri vermiştir. Yarışmaya üniversite öğrencileri hariç, her yaşta ve meslekten insan katılabilmektedir. Yarışmada birden fazla kategoride ödül verilmektedir.

Kategoriler şu şekilde sıralanmıştır (www.worldfilmpresentation.com'dan özetlenmiştir):

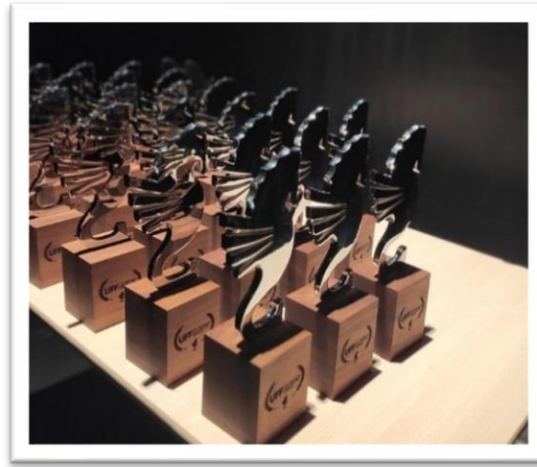
Tablo 4. Uşak Uluslararası Kısa Film Yarışması Kategorileri

En İyi Film Ödülü
En İyi İkinci Film Ödülü
En İyi Üçüncü Film Ödülü
Jüri Özel Ödülü
Uşak Üniversitesi Mansiyon Ödülü
Ulusal Kısa Film Yarışması
En İyi Film Ödülü
En İyi Yönetmen Ödülü
En İyi Senaryo Ödülü
En İyi Görüntü Yönetmeni Ödülü
En İyi Sanat Yönetmeni Ödülü
En İyi Kurgu Ödülü
En İyi Ses Ödülü
En İyi Özel Efekt Ödülü
En İyi Film Müziği Ödülü
En İyi Makyaj Ödülü
En İyi Kadın Oyuncu Ödülü
En İyi Erkek Oyuncu Ödülü
Ulusal Öğrenci Filmleri Yarışması
En İyi Kurmaca Ödülü
En İyi Belgesel Ödülü
En İyi Canlandırma Ödülü
En İyi Deneysel/Video Ödülü

Festivalde birden fazla kategoride ödül veriliyor olması, festivale katılımları arttırmıştır. Filmlerin eli boş dönmeyeceğini de garantilemektedir. Yarışmada ön elemeyi geçen filmlerin, büyük çoğunluğunun ödül kazanma olasılığı artmaktadır. Birçok açıdan öncü ve güvenilir bir festival olma özelliğini korumaktadır.

Şekil 3. Ödül heykelciği (2014)

Şekil 4. Ödül heykelciği (2020)

Festival adına uygun olarak tasarlanan 2020 yılında değiştirilip daha modern bir forma çevrilmiştir. 2020 yılında ödül heykelciğinde denizatı ön plana çıkarılırken, 2014-2019 tarihlerinde adı Uşak Kanatlı Denizatı olan film festivali 2020 yılında Uşak Kısa Film Festivali olarak değiştirilmiştir.

Festival 2020 yılında online olarak yapılmıştır. İletişim topluluğu başkanı Nurçin Karakay ile yapılan görüşmede 2020 senesindeki festivallerin önceki senelere göre daha yorucu ve zorlayıcı olduğu konuşulmuştur. Karakay bir sözünde kısıtlı süre içinde yapılması gereken işin fazla olmasının festival sürecinde kendisini zorladığını belirtmiştir. Festivalin ön elemeleri online olarak, ödül töreni ise Kadıköy Belediyesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Festivalin ilk gününden bu yana en büyük destekçisi olan iletişim fakültesi öğrencilerinden oluşan, iletişim topluluğu festivalin arkasında ki en büyük güç konumundadır. Topluluk, festival organizasyonunun tüm aşamalarında etkin olarak çalışmaktadır.

Şekil 5. Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali'ne ait fotoğraflar 2014-2020

Türk sineması son yıllarda olumlu gelişmeler yaşamaktadır. Kültür Turizmin Bakanlığı'nın destekleri ve ülke dışında gerçekleştirilen festival fonlarının yardımları ön plandadır. Bakanlık belirli şartlarla filmlere destek sağlamaktadır. Kültür Turizm Bakanlığından destek alan bir film, festivalden ödül almadığı takdirde, aldığı desteği geri vermektedir. Kültür Turizm Bakanlığından destek alan bir film, festivalden ödül almadığı takdirde, verilen destek geri alınmaktadır. Bu şart sinemacıları motive etmekte ve 1990 yılından sonra Türkiye sinemasında başarılarla festival ödülleri eşlik etmektedir. (Yetkiner, 2018: 1607) Kültür Turizm Bakanlığı bireysel olarak film projelerine destek verdiği gibi festivallere de destek sağlamaktadır.

Tabloda da görüldüğü üzere festivale yapılan başvuru sayısı hızlı bir artış göstermiştir. 5. Uluslararası Uşak Kanatlı Denizatı Film Festivali, Türkiye'de başvuru sayısı bakımından rekor kırma özelliğine sahip bir festivaldir. Festivalin büyük çoğunluğunda masraflar Uşak Üniversitesince ve festival koordinatörlüğünü yapan Doc. Dr. Murat Sezgin, Festival yönetmeni Dr. Onur Keşaplı tarafından karşılanmıştır. 4. Festival kapsamında ödül heykelciği ve matbaa masraflarına Uşak Belediyesi katkı sağlar. 2019 yılında festival Kültür Turizm bakanlığı desteğine başvurmuş ve onay almıştır. 6. Festivalde masrafların büyük kısmı Kültür Turizm Bakanlığı ve Uşak Belediyesince karşılanmıştır. Sonraki festivallerde de bu yerlerin desteği devam etmiştir.

Filmlere ve festivallere sağlanan bu destekler Türk sineması için hep olumlu sonuçlanmıştır. Sinemamız tüm dünyada tanınır hale gelmiştir. Film yapımcıları festivalden festivale giderek çok önemli ödüller kazanmıştır (Sevinç, 2014: 98). Türk sinemasının festivallerle önemli bir ilişkisi vardır. Festivaller başarıyı getirirken, başarılı film sayısındaki artış Türk sinemasında gözle görülür bir başarı sağlamaktadır (Yılmazkol, 2011: 7).

4.3. Uşak Yerel Basınında Kanatlı Denizatı Film Festivali Üzerine Yazılanlar

Sanatın, festival ve benzeri organizasyonların da, kendini ifade edebilmesi için ihtiyaç duyduğu maddi gereksinimler de devlet desteği olmalı ve güçlü sponsorlar bulunmalıdır. Aksi takdirde olanaksızlıklar içerisinde sanatın ilerlemesi ve gelişmesi söz konusu olamaz. Örneğin Rönesans dönemi Avrupa'sında varlıklı aileler sanatçılara destek oluyor, böylelikle sanat gelişim kaydedebiliyordu. Festivale il çapında, ulusal ve uluslararası çapta ne gibi maddi yardımlar yapıp yapılmadığı konusunda sağlıklı bir bilgi elde edilememiştir. Ancak internete düşen bir

haberde; Üniversite'nin İletişim Topluluğu öğrencilerinin 5. Uluslararası Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali bütçesine, destek olmak adına eşyalarını satışa çıkartmıştır. İfadelerine yer verilmiştir.

Haberin devamında ise, Uşak Üniversitesi İletişim Topluluğu tarafından 10-14 Aralık 2018 tarihinde 5. si düzenlenecek olan festival adına iletişim topluluğu üyesi öğrenciler ve danışman hocalar, festival masraflarını karşılayabilmek için kişisel eşyalarını ikinci el olarak Uşak merkezde bulunan Keyif Sanat Kahvesi adlı mekânda satış çıkarmıştır. Festival ekibi bu girişimi ile festivalin ilgi odağı haline gelmesini sağlamaktadır (www.bolgegundem.com).

Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali'nin 2019 yılında gerçekleştirilen 6. yıl etkinlikleri açılışında konuşma yapan Uşak Belediye Başkanı Mehmet Çakın, festivalin yaşamın içinde birçok noktaya değindiğini belirterek böylesi bir etkinliğin içinde yer aldıkları için gurur duyduklarını ve sözlerinin devamında, yaptıklarımız görevimizdi, bu sebeple memnuniyet duyuyoruz. Bu kadar şahane bir etkinlik bizlere kameranın bir kayıt cihazı olmanın ötesinde görsel bir ileti ve anlam yaratma aracı olduğunu hatırlattı, ifadelerine yer vermektedir. Aynı günkü açılış töreninde söz alan Uşak Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Savaş ise festivalin, öğrencilerin büyük çabaları sonucunda yapılabildiğini belirtir. Sözlerinin devamında üzerlerine düşen görevi yapmaktan memnun olduklarını dile getirmiştir; Uşak Üniversitesi, gelecek nesilde bilgi ve teknoloji bakımından yeterliliğe sahip gençler yetiştirmenin yanı sıra, şehrin kültürel seviyesini ilerletecek etkinlikler de yapmaktadır. Yerel ve uluslararası etkinliklerin öneminin artması şehrimiz ve üniversitemiz adına gurur veridir. İfadelerinde bulunan Savaş, sanatseverleri dopdolu bir festivalin beklediğini vurgulamaktadır (www.hurriyet.com.tr).

İnternet üzerinden yayınlanan Beyaz Gazete'nin 01.10.2020 tarihli haberinde; yedincisi düzenlenen 120 ülkeden toplamda 3304 başvurunun yapıldığı, Uluslararası Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali'ne yapılan başvuruların 15 Ekim 2020 tarihinde sona ereceği bildirilmektedir. Ayrıca gazete haberinde bu festivallerin 14-18 Aralık 2020 tarihlerinde gerçekleştirileceği ifade edilmiştir (www.beyazgazete.com).

11 Aralık 2020 Gazete Duvar haberinde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sinema Genel Müdürlüğü ve Uşak Belediyesi'nin de desteği ile Dr. Onur Keşaplı'nın yönetmenliğinde düzenlenen festivalin finalistleri, 4'ü Dünya 10'u Asya ve 30'u Türkiye prömiyeri olmak üzere 44 filmin ilk gösteriminin yapılacağı festivalde toplamda 131 film sinemaseverlerle buluşturulur (www.gazeteduvar.com.tr).

2020 yılı 7. Uluslararası Uşak Kısa Film Festivali oyuncu ödülleri cinsiyet ayrımını kaldırarak bir ilke imza atmıştır. Sinema sanatının, tüm bileşenlerine ait kategorileriyle öncü konumundaki yarışma, sinemaseverlerin yoğun ilgisi üzerine bir hafta daha uzatılır. En iyi erkek en iyi kadın oyuncu ödülleri, en iyi başrol oyuncusu ve en iyi yardımcı oyuncu ödülü olarak değiştirilmiştir (www.a3haber.com).

Festival filmleri Cannes, Berlin, Venedik, Toronto gibi dünya çapında kendini kanıtlamış önemli film festivallerinden seçilir. Filmlerin telif haklarını ödeyerek gösterime sunar (www.beyazperde.com).

Ara seçici kurul uygulamasını 2019 yılında başlatan festivalde, ön seçici kurulun seçtiği 100 filmin hangi kategori de yarışacağı ara seçici kurul tarafından belirlenirken, kazananları ise ana seçici kurul kararlaştırır. Önceki yıllardan farklı olarak festivalde özel gösterimler ve sürpriz ödülleri verileceği planlanmaktadır (www.gaiadergi.com).

Keşaplı'nın Uşak habere yaptığı röportaj'da; 2014 yılından bu yana her sene Uşak'a farklı kültürlerin, farklı ufukların, farklı hayal dünyalarının ulaşması, kültürel çeşitliliğin karşılıklı

şekilde artması anlamına gelmektedir. Festival Uşak için, kültürel olarak zenginleştirici ve sorgulayıcı bir kimliğe sahiptir. Uşak'lıların festival ile birlikte Uşak'ın geldiği noktayı şaşırarak izlediklerini, bu duruma hayran kaldıklarını, bundan sonra ki yıllarda festivale destek olmak istediklerini ifade eden Keşaplı ayrıca Festival misyonunun, kısa film üretiminin devamlılığına katkı sağlamak ve sinemanın, kısa metraj alanında zenginleşmesini sağlamak olduğunu vurgulamaktadır (www.usakhabermerkezi.com).

Festival kurucularından ve Festival yönetmeni Onur Keşaplı'nın gazete Duvar'da yayınlanan röportajında; *"Birincilik, İkincilik, Üçüncülük" tembelliği yerine sinemanın tüm bileşenlerini içerecek şekilde davranır olmamız bu sanatın başlı başına bir meslek olarak algılanmasına yönelik tercihlerdir.* Kısa filmin bir ekip işi olduğunu, görüntü yönetmeninden, makyajına, ses tasarımından görsel efekt uzmanına herkesin hak ettiği değeri görmesini sağlamaya çalışıyoruz sözleriyle belirtilmiştir (www.gazeteduvar.com.tr).

Keşaplı'nın yaptığı açıklamaya bakılacak olursa, Uşak Kısa Film Festivali olarak, film yapımında ki kolektif bilincin farkında olarak ve kısa film sanatına verdikleri değerle, kısa sürede dünya çapında tanınmış bir festival haline geldiği açıktır.

4.4. Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali'nin Geleceği Üzerine

Festival organizasyonu bir yönüyle Türk sineması sektörü içerisinde yer almaktadır. Konuya bu açıdan bakıldığında Türk sineması sektörünün setlerde yaşadığı iş güvenliği, mali yetersizlikler, örgütlenme, fikri haklara yönelik ihlaller, dağıtım sorunu ve tekelleşme gibi problemler öyle veya böyle kısa film sektörünü de etkileyen ve bu sektörü sekteye uğratan süreçlerdir (Kanburoğlu, 2017: 116).

Sinema sektörünün adeta dağ gibi yığılmış olan bu sorunlarına yaklaşık bir yıldır bütün dünyayı saran bir Coronavirüs kâbusunu da eklemek gerekmektedir. Bilindiği kadarıyla ilk olarak Çin'in Wuhan eyaletinde 2019 yılının Aralık ayı sonlarında ortaya çıkan ve *Coronavirüs / Covid-19* olarak adlandırılan salgın, dünya ölçeğinde olduğu gibi Türkiye şartlarında da hayata yönelik plan ve programları bütün yönleriyle sekteye uğratarak küresel bir sorun haline gelmiştir. Söz konusu virüs bütün dünyada olduğu gibi ülkemizdeki sosyal hayatı sekteye uğratmış olup birçok değişim ve dönüşümleri beraberinde getirmiştir. Bu virüsün sekteye uğrattığı önemli sektörlerden biri de kuşkusuz sahne sanatları ve sinema sektörüdür. Bu çerçevede virüsün neden olduğu sorunlar yumağı içerisinde Kısa film festivalleri de bu durumdan olumsuz yönde etkilenerek ciddi problemler yaşamıştır. (Bikiç, a.g.m: 2). Bu durum ne yazık ki Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali içinde önemli bir problem olarak ağırlığını hissettirmektedir.

Festival organizasyonunun 7 yıllık başarı grafiğini geleceğe taşıyabilmesi için öncelikle organizasyonun mali bakımdan güçlü bir şekilde desteklenmesi elzem bir durumdur. Bu durum işin mali boyutunun çok iyi olmadığını göstermektedir. Örneğin yerel bir gazetede yapılan haberde öğrencilerin festivali desteklemek için eşyalarını satılığa çıkardığı belirtilmiştir (www.bolgegundem.com).

Bu çerçevede, Uşak Üniversitesi, Uşak Valiliği ve Uşak Belediye Başkanlığı festival organizasyonuna güçlü bir şekilde sponsor olmalı. Bunun dışında var olan yerel dinamiklerde söz konusu olan duruma maddi katkı sağlamalıdır. İşin maddi boyutu güçlü olduğu takdirde sanatsal ve organizasyon boyutu da ona paralel bir şekilde gelişim kaydedecektir. Bütün bu süreç sağlıklı ve istenilen düzeyde gelişirse Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali çok uzun yıllar varlığını hissettirecek aynı zamanda etkinliklerini de sürdürme şansına sahip olacaktır.

Keşaplı'ya göre düzenlenen son festival, şüana kadar yapılan festivaller arasında en iyi festivaldir. Festivalin online olması, masrafların azalmasını; böylelikle de bütçelerinin büyük bir

kısmını reklam ve tanıtım için kullanma fırsatı yaratmıştır. Bu durum kaliteli bir platform oluşturarak dünyanın dört bir yanından insana ulaşma imkânı yaratma ve böylelikle de on binlerce insanın platformu ziyaret edebilmesine olanak sağlamaktadır. Festival sonrasında aldıkları dönütlerin çok olumlu olduğunu da ifade eden Keşaplı, pandemi nedeniyle çekilen film sayılarının azaldığını, aynı zamanda filmlere yapılan başvuru sayısının da azaldığını belirtmiştir. İlerleyen yıllarda da festivalin çevrimiçi şeklinde ilerlemesi halinde festivalin sürekliliği açısından önemli bir aşama kaydedeceğini belirtmiştir. (2021 kişisel görüşme)

5. SONUÇ

Bu makalede, 2014 yılında başlayıp 7 yıl gibi kısa bir süre içinde kendini uluslararası düzeyde tanıtmış olan Uşak Kanatlı Denizati Film Festivalinin, çektiği tüm zorluklara rağmen öğrencilerin, danışmanların destekleriyle elde ettiği başarı anlatılmaktadır. Bu başarı tüm festivallere örnek teşkil etmektedir. Ayrıca kazanılan bu başarı festival düzenlemeyi düşünen ve buna sıfırdan başlamak niyetinde olan üniversitelere, girişimcilere ilham niteliğindedir.

Filmlerinin tanıtımını yapmak isteyen film yapımcılarının dikkate almaları gereken çok sayıda festival bulunmaktadır. Filminiz için en uygun olan festivali bulmak önemlidir. Her festivalin kendi atmosferi ve tarihi vardır. Bu kadar çok seçenek varken, filminiz için en iyi film festivali bulmak oldukça zordur. Bu süreçte filminize telif ödeyen ve ülke dışında da iyi bir üne kavuşmuş olan Uluslararası Uşak Kısa Film Festivalini seçmek doğru bir karar olacaktır.

Çalışmanın ana sorusu, Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali'nin elde ettiği başarıda yaşadığı zorluklar ve bu zorluklar karşısında nasıl ayakta kaldığıdır. Uşak Kanatlı Denizati Film Festivali kendi çabalarıyla büyük bir başarı elde etmiş kısa sürede adını duyurarak önemli festivaller arasında yerini almıştır. Bu festival katılımı oldukça yüksek bir festivaldir. Bu durum film yapımcılarına son derece destek sağlamaktadır. Uşak Kanatlı Denizati Kısa Film Festivali yıllardır düzenlenen birçok festivale kıyasla özgün değerli bir festivaldir. Önemi ilerleyen yıllarda daha artacak olan festival, göreceği desteklerle Uşak ilini ekonomik ve kültürel anlamda ileri seviyeye taşıyacaktır.

Festival adını Uşak'ın en önemli sembollerinden biri olan Kanatlı Denizati broşundan almıştır. Bu sebeple de Uşak ili için hem önemli bir etkinlik hem de Uşak'ın tarihi değerini adında taşıyan bir festival olma özelliğine sahiptir. Festivalin yaygınlaşması ve duyulması Uşak ilinin Uluslararası düzeyde tanınmasını sağlayacaktır. Uşak Belediyesi ve Uşak'ın önde gelen isimleri bu festivale maddi manevi desteklerine devam etmeli ve var olan desteklerini arttırmalıdır. Ancak bu sayede festival hak ettiği yere gelebilecektir.

Festival kentin doğal, tarihi, kültürel zenginliklerini dünyaya tanıtacak böylelikle, sinema sektörü tarafından Uşak ilinin farkına varılacaktır. Gerek kısa metraj, gerekse uzun metraj filmlerde Uşak'ın tercih edilebilir doğal mekân işlevi görmesini sağlamaktadır.

Covid-19 sürecinde ön elemeleri online, ödül aşamasının yüz yüze yapıldığı 7. festivale dahi, 120 ülkeden 3304 başvuru yapıldığı ve bu başvuruların arttığını göz önüne alacak olursak festival başarısının kısıtlı imkanlarla bile bu kadar iyi olması sevindirici olduğu görülmektedir. Yerel basında yer alan haberlere bakıldığında festivalin maddi zorluklar çektiği açıkça görülmüştür. Bu maddi zorluklar giderilmelidir. Festival uğruna eşyasını satan öğrencilerin ve fedakârlık yapan danışmanların takdir edilmesi de gerekmektedir.

Bu zorlukların yaşandığı Uşak Kanatlı Denizati Film Festivaline bakıldığında bunun gibi öğrenci topluluklarının yaptığı festivallerin çektiği zorlukları anlayabiliyoruz. Yerel ve ulusal düzeyde öğrenci topluluklarının yaptığı film festivallerine yapılacak olan her türlü destek çok değerlidir. Toplumun gelişmesinde önemli bir yer arz eden sinema sanatının bir dalı olan kısa

film, uzun metraj filmin temel taşından biridir. Kısa film ve kısa film festivallerine olan ilginin artması kısa filmde başarının artmasına sebep olup, uzun metraj filmlerin gelişmesine de katkı sağlamıştır.

KAYNAKÇA

- Aksu, Y. (1996). *Sinemanın Başlangıcı Kısa Filmdir*. Dinçer, S.M. (Ed.) Türk Sineması Üzerine Düşünceler. Ankara: Doruk Yayıncılık, 31.
- Arseven, C. E. (1998). *Sanat Ansiklopedisi*, C. 1, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul
- Anbarlı, O. (2017). Kısa Film Yapım Süreci Ve Bu Sürecin Festival Ödüllerine Olan Etkisi (Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Maltepe Üniversitesi
- Atak, O. (2009). Türk Turizmin Tanıtımında Festivallerin Yeri ve Önemi: Antalya Örneği, (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Beyler, Y.(2020). "Türkiye'de Film Festivallerinin Dönüşen Yapısı" Gümüşhane Üni., İletişim Fak. Elektronik Dergisi, C. 8, S. 2.
- Bikiç, N. Ç. (2020). "Pandemi Etkisi: Kısa Film Festivalleri ve Yaşanan Dönüşüm Üzerine Bir Değerlendirme" Gümüşhane Üni., İletişim Fak. Elektronik Dergisi, C. 8, S. 2.
- Bikiç, N. Ç. (2019). Türkiye'de Belgesel Film Festivalleri: Filmler, Seçimler, Etkenler, İstanbul: Doruk Yayınları.
- Colombo, A. (2014). "Film Festivals Articulating Multicultural Encounters In Democratic Contemporary Society". Budapest, Central European University Press.
- Çelik, R. (2015). Film Festivalleri ve Türkiye'de Sinemanın Geleceği, Derleyen: Ebubekir Elkatmış. İstanbul: Gülmat Matbacılık.
- DUFFY, M. (2005), "Performing Identity Within a Multicultural Framework", Social and Cultural Geography, 6 (5)
- Fener, S. (2017). Sinemanın Özü Kısa Film, İstanbul: Yitik Ülke Yayınları.
- Houghton, M. (2001), "The Propensity of Wine Festivals to Encourage Subsequent Winery Visitation", International Journal of Wine Marketing, 13 (3)
- Kanburoğlu, Ö. (2017). *İstanbul'da Film Sektörünün Durum Analizi ve Sektörün Geleceği Projesi Analiz Raporu*, Film-San Vakfı, İstanbul
- Kaynar, T. (1993). Önce Kısa Film Vardı. İstanbul: Antrakt Yayınları, 7.
- Kutlar, O. (1968). Ulusal Türk Sineması İçin Alan Araştırmaları:2, Yeni Sinema 17 dergi, İstanbul
- Lıtvın, S. W. and Fetter, E. (2006), "Can a Festival be too Successful? A Review of Spoleto, USA", International Journal of Contemporary Hospitality Management, 18 (1)
- Pechlaner, H. (2000). "Cultural Heritage and Destination Management in the Mediterranean", Thunderbird International Business Review, 42 (4)
- Sevinç, Z. (2014). "2000 Sonrası Yeni Türk Sineması Üzerine Yapısal Bir İnceleme". Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (40), 97-116.
- Shyllon, F. (2007). "Argungu Fishing Festival in Northwestern Nigeria: Promoting the Idea of a Sustainable Cultural Fest", International Journal of Cultural Property (14)
- Scognamillo, G. (1998). Türk Sinema Tarihi, Kabalcı Yayınevi, İstanbul
- Onaran, Â. Ş. (1999). Türk Sineması I. Cilt, Kitle Yayınları, Ankara, 11,12.
- Okumuş, S. (2014). Yeni Medya ve Kısa Film Olgusu, s. 3-4, İst. Kültür Üni. Sos. Bil. Ens. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

- Özalp, L. (2008). Bir Film Yapmak. Türkiye'den Örneklerle Film Yapım Süreci. İstanbul: Hil Yayınları
- Öztürk S. ve Odabaş B. (2017). Alternatif Medya Örneği Olarak Kısa Film: Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 7(1)
- Özon, N. (1995). "Karagözden Sinemaya 2", Ankara: Kitle Yayınları, 355.
- Uğurlu, E. G. & Aşkan, H. (2018). "Türkiye'deki Uluslararası Film Festivalleri ve Uluslararası Eskişehir Film Festivali İzleyici Araştırması" Anadolu Üni. Sosyal Bilimler Dergisi, 82.
- Vodep, K., Sedmak, G. and Brezovec, A. (2010). "Inclusion of Cultural Heritage in the Destination Product in Istra", Biennial International Congress. Tourism & Hospitality Industry, Faculty of Tourism and Hospitality Management in Opatija, Croatia
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yılmazkol, Özgür. (2011). 2000 Sonrası Türk Sineması'na Eleştirel Bakış. (Editör, Özgür Yılmazkol). İstanbul: Okur Metamorfoz Yayıncılık.
- Wong, C. H. (2011). Film Festivals: Culture, People, And Power On The Global Screen. London: Rutgers University Press.

İnternet Kaynakları

- <https://beyazgazete.com/haber/2020/10/1/uluslararasi-usak-kanatli-denizati-kisa-film-festivali-ne-3-bin-150-basvuru-yapildi-5764324.html> (2020, Kasım,20)
- <https://www.hurriyet.com.tr/kelebek/keyif/6-uluslararasi-usak-kanatli-denizati-kisa-film-festivali-basladi-41394053> (2021,Ocak 5)
- <https://www.bolgegundem.com/usakta-ogrenciler-esyalarini-satarak-film-festivaline-sahip-cikti-641790h.htm> (2020, Aralık 25)
- <https://filmhafizasi.com/6-uluslararasi-usak-kanatli-denizati-kisa-film-festivalinin-basvurulari-suruyor/> (2020, Aralık 20)
- <https://www.fikriyat.com/kultur-sanat/2018/09/23/kanatli-denizatinin-film-gibi-oykusu>
- <https://usakfilmfest.usak.edu.tr/menu/5249> (2021, Ocak 10)
- <https://sinema.ktb.gov.tr/TR-246692/kisa-film-yapim-destegi.html> (2021, Ocak 10)
- <http://www.etikan.com/2002-y-l-yaz-lar-.html> (2021, Ocak 11)
- <https://worldfilmpresentation.com/Festival/international-usak-winged-seahorse-short-film-festival> (2021, Mart 20)
- <https://usakfilmfest.usak.edu.tr/duyuru/tum> (2021,Mart 26)
- <https://www.gazeteduvar.com.tr/uluslararasi-usak-film-festivali-izleyici-ile-cevrimici-bulusacak-haber-1507026> (2021, Mart 26)
- <https://www.a3haber.com/2020/12/23/usak-kisa-film-festivalinde-kanatli-denizati-odulleri-sahiplerini-buldugosterimler-uzatildi/> (2021, Mart 26)
- <http://www.beyazperde.com/haberler/filmler/haberler-94081/> (2021, Mart 26)
- <https://gaiadergi.com/7-uluslararasi-usak-kanatli-denizati-kisa-film-festivaline-basvurular-basladi/> (2021, Mart 26)
- <https://www.gazeteduvar.com.tr/onur-kesapli-sansurun-sinirlarini-kapitalizm-belirliyor-haber-1508336> (2021,Mart 20)
- <https://filmfreeway.com/UsakWingedSeahorse> (2021, Nisan 13)
- <http://www.pamukkaledergisi.com/karun-hazinesinin-seruveni/> (2021, Nisan 13)